

Document de treball n.1 elaborat per l'Assemblea de PDI de la Facultat de Ciències Socials

L'assemblea de PDI de la Facultat de Ciències Socials, davant la publicació per part del Ministeri de Cultura, Educació, Ciència i Esports de l'informe "Propuestas para la reforma de la calidad y eficiencia del sistema universitario español", ha acordat, per consens, donar a conèixer a la comunitat universitària i presentar a la Junta de Facultat les consideracions següents:

I

Mostrem un desacord total amb el procediment seguit per a iniciar el debat sobre la situació de la Universitat. S'ha convocat una comissió formada per persones vinculades a la universitat (entre elles està el vice-president tercer del Banc Santander, que no treballa a la universitat) per tal que elaboren un informe. L'única justificació per posar en marxa, sense comptar amb les instàncies on està representada la comunitat universitària, un grup que ha de fer propostes sobre el sistema universitari és que aquest grup estiga format per veritables experts en sistemes universitaris. Açò no és així en absolut: aquest no és cap grup d'experts, sinó un recull de persones triades a la discreció del ministre.

Aquesta comissió ha fet públic un document que no es pot considerar un informe. El document no recull informació sistematitzada, ni una anàlisi rigorosa i fonamentada. No és més que un conjunt d'opinions personals sense cap fonament ni rigor analític. A més, no conclou amb una proposta clara, amb un model concret, sinó que es limita a enunciar desiderates al gust dels redactors.

D'altra banda, a més del que acabem d'assenyalar, aquest document no es pot considerar un informe sobre el sistema universitari. A la manca de dades reals sobre la situació, s'ha d'afegir l'omissió d'allò relatiu a les universitats privades. Aquestes representen una proporció creixent de les places universitàries i, sobretot, estan directament implicades en els problemes vinculats amb el mapa de les titulacions i amb l'erosió de la qualitat universitària.

No és un document, per tant, que en cap cas pugui ser vàlid per a iniciar un debat sobre els problemes i la situació de la universitat. Les idees expressades responen a una determinada concepció de la universitat que és manifestament excloent. Molts dels membres que formen part d'eixa comissió tenen postures molt definides sobre el que deu de ser la universitat, defensades sovint de forma bel·ligerant i que no són compartides ni molt menys pel conjunt de la comunitat universitària ni de la societat. Així, en la mesura que no hi ha una anàlisi rigorosa no podem considerar aquest document com un "informe" elaborat per experts, sinó com un recull d'opinions expressades per un grup de col·legues acadèmics i un banquer. En aquest sentit s'ha de recordar que hi ha altres formes d'entendre la universitat que no són considerades en aquest document i que les formes d'universitat que pareix que els autors prenen com a model (Oxford, Harvard, etc.) tot i sent una mostra esbiaixada tampoc no s'analitzen ni en profunditat ni en rigor ni es contextualitza la seua evolució en la conjuntura actual.

II

El document planteja directament la liquidació de la democràcia interna de les universitats i de la seua autonomia. Invocant una suposada "racionalització" de la gestió, el que en realitat es busca és ocupar l'espai de la universitat per posar-lo en mans dels gestors polítics. S'ha de recordar que l'autonomia universitària és la condició per tal que les universitats complisquen amb garanties una funció de servei públic, amb imparcialitat i en benefici del conjunt de la societat.

El document no respecta els principis bàsics de l'autonomia universitària i la llibertat de càtedra. Com assenyala el vot particular a l'informe, emès per Mariola Urrea i Óscar Alzaga (pàg. 19), l'autonomia universitària està emparada per l'article 27.10 de la Constitució Espanyola. Segons aquest vot l'Art. 27.10 CE "pone de manifiesto que los constituyentes tuvieron plena consciencia del alcance que suponía el reconocimiento de la autonomía de las Universidades como un derecho, que permitieron llegar a la redacción que hoy conocemos del

artículo 27.10 de la Constitución en el que se reconoce la autonomía de las universidades, dejando a la ley su posterior regulación”.

S’hi proposa, sense cap més justificació que l’arbitrari criteri dels redactors, reduir dràsticament el nombre de persones que conformen els òrgans consultius i de govern de les universitats. Pretenen unir el Consell de Govern i el Consell Social en un únic òrgan, a més de deixar en mínims el nombre de persones que formarien aquesta nova instància. El Claustre restaria com un òrgan consultiu.

A més, es vol cedir un 37,5% de l'autonomia universitària a les comunitats autònomes, sense reconèixer els problemes que aquestes han generat: deute en el finançament, creació d'universitats servils i innecessàries, etc. Cedir gairebé el 50% del "Consejo de la Universidad" sense analitzar quin paper han jugat és suïcida: és com si proposaren deixar el banc d'Espanya en mans de Bankia i la CAM. D'altra banda, pressuposar que les comunitats autònomes representen "la participación efectiva de la sociedad civil" és cínic, per no dir que és un insult a la intel·ligència. I, per si fóra poc, es recomana directament que les universitats “impulsen la presencia de agentes externos en los órganos universitarios en los términos del punto III.2.2. [referent al govern de les universitats], en especial los que actúan en representación de la empresa” (pàg. 61).

Deixen caure, com si res i sense cap justificació, que el president del "Consejo de la Universidad será elegido entre los miembros no pertenecientes a la propia universidad" (pàg. 45). Es tracta d'un tema molt greu i amb moltes conseqüències com per deixar-ho passar sense, almenys, donar algun argument per justificar eixa agressió a la autonomia universitària. La cosa sembla clara: per a l'excel·lència ens diuen que han estat mirant UCLA, Harvard, etc., i pel que fa al govern de la Universitat han mirat com funciona una escoleta infantil municipal, on el regidor o regidora de torn fa i desfà a la seua gana.

Un altre atemptat rau en la proposta de donar-li més poder al rector (qui podrà nomenar els degans i deganes, a més d’altres atribucions contràries a l’actual funcionament democràtic de les universitats) i que aquest haja de ser extern a la universitat, tot obrint un badall pel qual es poden colar mals gestors i fins i tot persones amb interessos contraris a la universitat. Es perd democràcia i, des

del punt de vista de la gestió, és incongruent que algú de fora pugui ostentar un poder que pot posar en perill la viabilitat de la pròpia universitat.

III

Tota l'anàlisi està feta sense cap contextualització social i històrica quant a la universitat espanyola. Junt a l'oblit de fets històrics de pes (com indiquem unes línies més avall), hi ha també un clamorós silenci sobre el procés recent de degradació del sistema universitari. Durant els darrers 25 anys, l'arribada d'estudiantat a les universitats s'ha incrementat (una molt bona dada), però el sistema ha patit infinites reformes, alhora que una congelació sistemàtica (que ha esdevingut retall en els darrers anys) dels recursos destinats al seu finançament i millora. En aquest sentit, no està de més recordar als redactors del document i al propi ministre que, en bona mesura, la situació actual del sistema universitari és fruit de les reformes imposades pel Partit Popular durant els governs de José María Aznar¹. El document no inclou cap avaluació sobre el resultat d'aquestes reformes, ni tan sols considera la possibilitat que tinguin alguna influència en la situació actual.

Des del primer moment el document posa la vista en el model de les universitats anglosaxones, sense considerar que el context històric, social i institucional no és comparable. Les lloances als sistemes de classificació internacionals de les universitats i la seua bondat, especialment el de Shanghai, a més dels nombre de premis Nobel i medalles *Fields* per universitat, articles en *Nature* i *Science*, en el *Science Citation Index* i en el *Social Science Citation Index* són continues per a argumentar les bondats del sistema anglosaxó. Així, els "savis" poden afirmar que cap universitat espanyola juga en la primera divisió universitària, tot i reconèixer que el finançament és unes quantes voltes inferior al que reben les universitats públiques californianes del mateix volum. Curiosament conclouen que l'extorsió econòmica que pateix la universitat no explica la situació actual. A títol d'exemple aclaridor, la Generalitat Valenciana deu 300 milions d'euros a la Universitat de València.

En referència a la manca de premis Nobel, trobem un altre exemple de falta de rigor de l'informe i no consideració del marc institucional. Es deuria

---

¹ En aquest sentit, només cal recordar les importants mobilitzacions contra la LOU en 2001 i 2002.

recordar (cosa que l'informe no fa) que l'alçament militar i el franquisme van acabar amb la renovació pedagògica i del sistema educatiu de les quals podríem considerar Ramón y Cajal un exemple. No hi ha cap menció al tall històric que la dictadura va suposar per al nostre sistema científic i educatiu. Aquesta referència no seria necessària si no fora perquè els "savis" han anat fins a 1906 per posar de manifest que no tenim tants Nobel com Cambridge. Curiosament, assenyalen que el Nobel de Severo Ochoa de l'any 1959 correspon als EUA i obliden com eren les universitats espanyoles en aquells anys, què ensenyaven i com, qui les governava, qui accedia a les càtedres, ignoren les causes per les quals Severo Ochoa havia hagut d'emigrar i la sagnia i el retard cultural que va suposar l'exili dels científics i intel·lectuals i, més brutalment encara, els que foren assassinats pel franquisme com el nostre rector Joan B. Peset i Aleixandre. Els exemples que posa sobre empreses creades en universitats "de prestigi" desvien l'atenció del paper que ha jugat la universitat en la conformació de societats més lliures, obertes i crítiques. Però és que ni tan sols presenten una anàlisi mínimament rigorosa del sistema d'I+D+i als Estats Units o a la Gran Bretanya. No es parla per exemple de les molt superiors despeses, tant públiques com privades, en I+D+i que fan les AAPP i les empreses americanes o la seua la propensió a l'*emprenedurisme* derivat d'un model de contracte social molt diferent al nostre. I tampoc no són les més innovadores en relació a les seues despeses en I+D+i. Si els interessava tant la capacitat de generar patents podrien haver triat millor els exemples de Korea, la Federació Russa o (més a prop) Letònia o Polònia, que n'obtenen un rendiment en patents per inversió en I+D molt superior al dels Estats Units.

IV

Aquest informe fa trampa a favor dels interessos ideològics que promou des de la primera línia. En cap moment es lliura de l'acomplexat autodi contra el propi sistema universitari, actitud que pretén fer colar com a crítica, alhora que exhibeix un desmesurat afany mercantilista i aristocratitzant. La insistència en els millors, en la selecció, en les classificacions internacionals, la infravaloració de l'activitat docent, la mitificació del sexenni, l'adoració a la Universitat de Califòrnia, el buit històric en què parlen, el desconeixement de les ciències

socials i les seues aportacions a l'anàlisi del sistema universitari és molt indicatiu del lloc des del qual parlen els "savis" i per a qui parlen.

El model d'universitat que planteja el document queda ben palès amb la pedra angular que articula gran part del discurs: l'excel·lència. Aquesta però, es planteja de forma excloent, centrada sols en buscar la rendibilitat econòmica de la universitat, la producció en exclusiva de coneixement per al sistema productiu i de benefici econòmic immediat. El document identifica clarament l'excel·lència (pàg. 34) amb la investigació i innovació i es considera un error valorar la "supuesta *calidad de la docencia* en la evaluación". Es fan servir de forma barroera els errors i problemes de Bolonya per denigrar la docència (pàg. 34). La nota a peu de pàgina sobre el Pla Bolonya és demencial: com en un informe d'aquesta entitat (amb conseqüències importants pel sistema universitari) es cita un document sense identificar-lo correctament per facilitar la validació del que es diu?

V

El document planteja un model d'universitat on atribueix una sèrie de funcions al sistema universitari i n'oblida altres. Tal com indica "las universidades son la piedra angular de la economía del conocimiento. De ahí que todos ellos [referint-se a diversos països] persigan con ahínco su mejora: tanto países con sistemas universitarios con una tradición de muchos siglos, como el nuestro, como países que apenas tienen ninguna, están realizando un gran esfuerzo para tener universidades de excelencia" (pàg. 6). El problema és que aquest objectiu d'excel·lència al llarg del document es mostra clarament que és incompatible amb altres funcions que té la universitat com la transmissió del coneixement i els valors de convivència i de creació d'una ciutadania conscient². I no és tant perquè els objectius siguen excloents en si mateixos sinó perquè la instrumentació de les mesures porta a què no es puguin acomplir tots ells.

---

² Així, l'article 3 dels Estatuts de la Universitat de València reconeix que aquesta, "amb les garanties de racionalitat i universalitat que li són pròpies, és una institució difusora de cultura en el si de la societat. La Universitat de València facilita, estimula i acull les activitats intel·lectuals i crítiques en tots els camps de la cultura i del coneixement".

El document entén que la contribució de la universitat a la societat s'esdevé a partir de la recerca que siga rendible econòmicament de la forma més immediata possible. La contribució a la societat es mesura en termes de generació d'empreses, numero de premis Nobel concedits, nombre de patents o de *start-ups*. En cap moment es planteja la possibilitat de què la contribució de la universitat a la societat pugui ser en termes d'un avanç científic que permeta la superació de les problemàtiques socials, o l'eradicació de la desigualtat social propiciant la mobilitat social i la igualtat d'oportunitats. Aquests arguments són ignorats en un escenari socioeconòmic en el qual augmenta l'escletxa social, augmenta l'abandonament escolar i, per tant, es redueixen les possibilitats que determinades classes socials puguin accedir als estudis superiors. El document ignora que la contribució més important de l'educació es la formació de ciutadans lliures i crítics.

VI

El document entén que la universitat, com a servei públic, es compromet en un exercici de devolució a la societat per l'esforç de finançament que aquesta realitza via impositiva. No obstant açò, aquesta "devolució a la societat" es concreta en la seua contribució a la provisió de mà d'obra útil per al mercat. Així, entenen que la formació ha d'estar adaptada a les necessitats del mercat per a evitar la subocupació. I s'afirma que "las universidades no preparan a los jóvenes para encontrar un trabajo adecuado al título que reciben"(pàg. 8). Si assumim que, per servei públic, s'entén l'activitat oferida pel conjunt d'institucions que conformen l'administració pública, que té per objecte facilitar de manera regular, continua i sense ànim de lucre, la satisfacció d'una necessitat col·lectiva o d'un interès general, aleshores cal preguntar-se si s'entén per interès general que la formació haja d'orientar-se al mercat i a quin tipus de mercat (a un mercat altament precaritzat que no ofereix ocupacions adequades a la formació real de les persones?). Els autors diuen que no es pot atribuir la responsabilitat de l'ocupació dels *egressats* al mercat de treball i en cap moment es plantegen la responsabilitat del model econòmic propiciat en els

darrers anys per polítiques massa escorades a la desregulació i a deixar emergir el negoci fàcil.

VII

Pel que fa al personal investigador en formació (predoctorals), al punt 4 es reconeix l'interès que aquest personal es dedique fonamentalment a investigar, però no es fa cap referència al fet que un cop llegida la tesi calen uns requisits (entre els quals figura la docència) per poder optar a un contracte.

En relació a les beques, sota un munt de bones intencions, s'emfasitza la creació de beques-préstec, comproment seriosament la possibilitat que les classes populars puguen veure les seues filles i fills a la universitat.

VIII

El document proposa la separació entre centres "docents" i centres "d'investigació". S'afirma que la situació de les universitats "no resulta la més adequada" basant-se sols en el que es diu a la pàgina 8 i en unes xifres sobre matrícula, títols, etc., sense cap més anàlisi. És significatiu (pàg. 14) l'esforç per tractar d'invalidar les dades aportades per la CRUE sobre l'eficiència del sistema universitari (relació entre proporció de PIB invertit i producció científica). Es proposa una segmentació de les universitats en dos tipus, les d'excel·lència, a les quals van destinats els recursos majoritàriament i en les que la recerca tindria major importància, i les altres, més abocades a la docència i amb menor importància en la recerca. Aquesta proposta de segmentació de les universitats comporta també la intenció de segregar l'alumnat: una segregació en què, de ben segur, la classe social d'origen acabarà tenint un pes important.

IX

En cap moment l'anàlisi considera el conjunt del sistema universitari. Un informe que només s'adreça a les universitats públiques (50) no deuria parlar de la duplictat dels títols sense assenyalar quin nínxol ocupen les universitats privades (31) i, més important, indicar quina responsabilitat han tingut els

gestors polítics en l'impuls d'universitats (privades i públiques) sense cap planificació i, en ocasions, amb l'única intenció de restar influència a universitats públiques consolidades que han estat font de pensament crític vers aquests gestors. En el cas valencià, en el moment que el PP aprova la Universidad Católica de Múrcia en Alacant, hi haurà més universitats privades (6) que públiques (5). Quan el PP va arribar al Govern de la Generalitat només hi havia una universitat privada.

Malgrat no plantejar una visió de conjunt, això no els impedeix qüestionar la duplictat i homogeneïtat territorial de l'oferta de qualificacions. Parlar de racionalització és una forma demagògica de plantejar l'eliminació de títols, i fins i tot, facultats. No obstant açò, no es qüestiona la discrecionalitat amb la qual la pròpia administració afavoreix l'oferta privada universitària en títols on ja existia, fins i tot, oferta pública. I, a més, es qüestiona la qualitat dels existents amb expressions del tipus “es necesario que hayan cumbres elevadas y no sólo un gran número de colinas de igual perfil” consideració que a més a més és errònia.

Es parla obertament de la creació d'un sistema universitari a diferents velocitats. El fet que aquesta diferent “velocitat” esdevinga de la pròpia dinàmica de les universitats (en funció de les conjuntures, etc.) no seria en sí problemàtic: el que és totalment reprovable és que es plantege *ex ante* un disseny que contempla subcategories. Açò, conjugat amb la proposta d'un finançament diferenciat en funció de l'avaluació (que només considera la investigació) suposa la creació de “*lumpen-universitats*” dedicades només a la docència. El següent pas serà omplir aquest residu universitari amb els pocs fills i filles de les classes mitjanes que puguen arribar a permetre's uns estudis universitaris.

La racionalització suposarà en la pràctica la “selecció de l'espècie” guiada, de nou, per criteris més pròxims a la referida “excel·lència”, el rànquing acadèmic determinarà quins territoris seran mereixedors. On queden els indicadors com la demanda, la densitat poblacional, les necessitats d'un determinat territori? I l'extracte social de la població en aquest territori?

La resposta a aquestes preguntes també les planteja el citat document: estímulo a la mobilitat geogràfica. Si eres estudiant fill de classe obrera i vols

cursar una determinada titulació que, per efectes de l'acció racionalitzadora se situa a l'altre extrem geogràfic del teu lloc de procedència, i sense política de suport a la mobilitat (recordem que han desaparegut les beques Sèneca) quines són les teues possibilitats? On es troba el principi jurídic d'igualtat d'oportunitats al qual una educació universalista ha d'aspirar? El mapa d'estudis i les poques possibilitats de mobilitat geogràfica limitaran les possibilitats de mobilitat social.

X

L'anàlisi sobre la qualitat de la docència és banal. En el document s'afirma que quant a la qualitat de la formació no hi ha proves concloents perquè la comparació internacional és més difícil. Tanmateix, tot seguit afirmen que “las universidades no preparan a los jóvenes suficientemente para encontrar un trabajo adecuado al título que reciben”. La prova empírica de pes és un article de Luis Garicano, uns dels “savis”, que només exposa dades sobre la situació laboral dels titulats, sense cap anàlisi seriosa del conjunt del sistema econòmic (si més no, almenys caldria mirar quines feines estan fent els titulats, no sols la categoria per la qual han estat contractats, sinó esbrinar quina proporció és contractat en frau de llei: contractes amb categoria inferior a la tasca real). Com apunt anecdòtic cal dir que l'article al que remeten és un post en un bloc i no un article allotjat en una revista científica que acomplisca els requisits mínims “de l'excel·lència” tant clamats al seu document. Tampoc no es fa cap referència a la quantitat de persones recentment titulades que estan eixint de l'Estat espanyol i que, degut a la valoració de la seua formació, estan sent molt ben acollides per universitats d'arreu de la UE i del món.

Cal destacar que per indicar tres funcions de l'ensenyament universitari - transmissió de la cultura, ensenyament professional i investigació científica-, classificació d'altra banda prou obsoleta, remeten a Ortega y Gasset i ignoren tota la literatura contemporània sobre el tema en les ciències socials i les humanitats. Més enllà de l'anomenat Informe 2015 de la comissió d'experts internacionals, el web de la CRUE i els informes ministerials, aquests “savis” no han necessitat cap més anàlisi. Dècades de ciències socials han estat ignorades.

XI

Una de les funcions principals, sinó la fonamental de la Universitat, resta bandejada en aquest document: la docència. El missatge central és que resulta poc productiva aquesta activitat, i en redueix els mèrits docents a un 15% envers els mèrits procedents de la recerca, els quals se poden estimar fins a un 85%, segons el programa ACADEMIA-ANECA. Així, el document dedica poca atenció a la funció docent, i si de cas associada a la investigació. ¿En què se basen per afirmar que “la investigación acumula conocimiento, y por tanto, mejora la docencia”? I per suposat, no hi ha cap mostra d'interès per incrementar la qualitat docent. Una de les barbaritats, en aquest sentit, més destacades és associar la suposada “calidad de la docencia” i el valor d'un títol al mercat laboral, de manera que vincula “la financiación asociada a la docencia de cada universidad a la empleabilidad de sus propios titulados, de forma que se cree así una forma adicional para mejorar la calidad de sus propios programas docentes”.

XII

El document atribueix una rellevància desmesurada als sexennis. Un element que en un principi tenia com a funció el complement salarial es converteix en el filtre que condiona no sols la realització de tasques de recerca sinó també de participació democràtica i en òrgans de gestió. De fet tots els càrrecs acadèmics han d'anar ben equipats de sexennis i el rector més, rector que pot ser fins i tot estranger (en aquest cas sense sexennis que a l'estranger això no s'estila). Els savis ho considerarien un èxit. Quant al finançament, el criteri destacat a considerar és la recerca, la qual es mesura en sexennis, dels quals no se'n fa cap consideració crítica sobre els procediments i criteris per a la seu obtenció. No se'n fa cap menció al mecanisme de reconeixement i al nombre de sol·licituds (que aporten experiència investigadora) que es desestimen cada any. Sorpren que constaten quantitativament la forta desigualtat en la distribució de sexennis segons àrees de coneixement -l'àrea de Ciències Socials, Polítiques, del Comportament i de l'Educació és on el PDI té menys trams de recerca reconeguts- i que no en facen cap anàlisi ni en traguin cap conclusió. Deu ser que el PDI d'aquesta àrea és més dolent. La baixa obtenció de sexennis no deu tenir res a veure amb les condicions del camp, les regles del joc, les

publicacions a l'abast, la davallada en el finançament de recerca social, o fins i tot el sadisme proteccionista de la seua condició de minoria selecta que apliquen els avaluadors. S'obliden els redactors que hi ha àrees, com les Ciències Socials, que no poden ni deuen avaluar-se pels mateixos criteris que altres ciències. A banda de les característiques del camp acadèmic de les Ciències Socials, l'impacte (i per extensió la devolució a la societat) d'aquestes no deurién ser considerades sols pel nombre de cites en revistes especialitzades, sinó per la incidència real sobre la nostra societat. Els mateixos savis reconeixen que, per exemple, en l'àrea jurídica no compten amb cap revista indexada.

XIII

Introdueixen la possibilitat de divisió del professorat entre els que fan recerca i els que es dediquen a la docència. El punt 4 (pàg. 25) obri la porta a la separació de la figura del docent i la de l'investigador. Es pot argumentar a favor i en contra, però el que no és de rebut és que es deixi caure la recomanació com si res, sense una argumentació prèvia de quines situacions podrien recomanar aquesta separació i quines podrien ser les seues conseqüències.

Es legitima l'ús dels sexennis com a criteri de discriminació i segmentació. Així, a més del que s'ha dit sobre la docència, la no valoració de la gestió suposa l'obertura d'una porta a la gestió "externalitzada" (privada) i la pèrdua de democràcia interna. Amb el temps, a més, açò pot suposar una gestió menys eficient, doncs molt probablement caldrà recórrer a personal extern (qui perdrà temps en una tasca que no se li reconeixerà?) que no coneix de primera mà tot el que implica la gestió acadèmica.

Es deixa oberta la porta a la contractació directa per part de les universitats de professorat no funcionari. Aquesta via de contractació, a més d'altres qüestions que no estan considerades en el document, implica una esclatxa entre funcionaris i laborals. En absolut està justificada (ni fonamentada raonablement) una mesura tan greu. Quan es parla de "desfuncionarització" s'ha d'entendre "precarització" del PDI, mantenint *ad infinitum* la inseguretad i la temporalitat.

XIV

Hi ha una visió acomplexada sobre la vàlua del PDI del sistema universitari, tot fent una defensa obstinada del PDI d'altres països. Només podran formar part de les comissions d'acreditació PDI amb almenys 2 sexennis i, a més, que tinguen una relació "acceptable" (sic) entre els possibles i els reconeguts. Aquest requisit implica una contradicció manifesta en el que s'afirma més amunt (pàg. 20), on es planteja que les recomanacions busquen millorar el sistema en "calidad y en agilidad de contratación, como en la transparencia pública y en las garantías debidas y exigibles a todo proceso de selección". Aquest mecanisme de selecció dels avaluadors per les places l'única cosa que pot promoure és introduir una esclatxa més entre el PDI, atorgant més poder a uns perfils i posant el relleu de les plantilles en les mans d'uns pocs (que, a més, el perfil descrit -un sexenni cada 7 anys- acostuma coincidir amb aquells que s'han centrat en incrementar el seu CV en detriment de la gestió, que a la fi és la que garanteix el funcionament quotidià del sistema universitari).

En el punt 1.b (pàg. 26) es posa de manifest una constant en tot el document: no es diu res de la docència. El document gira al voltant de la investigació, promou un sistema universitari on els investigadors amb més finançament acumulen més avantatges i no es dedica res d'atenció a la docència. Açò és contradictori amb la declaració de què la universitat es deu a la societat: mentre fa aquesta afirmació deixa de costat la docència. A més, promou la segmentació del PDI, incorporant un sistema d'incentius salarials diferenciats. Aquest intent es veu també en la proposta de reordenació dels barems ANECA (pàg. 31) on es diu que es recomana que la investigació arribe al 85% del total d'aspectes a considerar. Es curiós com s'afirma obertament que la docència no s'hauria de tenir en compte (pàg. 32) i es recolza aquesta postura amb l'argument què la valoració de la docència ha provocat un increment de cursets d'innovació docent "sin valor alguno": en canvi no es diu res de la multiplicació d'investigacions, congressos i articles que no aporten res i que només es poden entendre com a resultat de la lògica de l'acumulació de mèrits investigadors que s'avaluen quantitativament (al pes) i no qualitativament.

Proposen que les entrevistes per a les contractacions directes es facen en anglès o altres llengües "relevantes en el área de conocimiento de la plaza". Cap referència a les llengües dels territoris amb idiomes distints del castellà. Aquesta recomanació podria ser contrària a les normes on es reconeixen els drets lingüístics (CE, estatuts d'autonomia, etc.).

Tornar a posar una limitació per a què les universitats puguen contractar doctors de la pròpia universitat és un despropòsit. Suposa precaritzar les trajectòries dels investigadors novells, doncs assumeix que aquests no poden establir-se durant un període prou llarg. Comporta la normalització de les trajectòries precàries (laborals, residencials, familiars...). A més, dificulta l'aprofitament per les universitats de l'esforç fet en la formació de nous doctors, compromentent (de manera contradictòria amb el que promou el document) la consolidació de grups de recerca i unitats docents de qualitat.

Al punt 4 es toca un tema controvertit (un altra porta falsa). Si per un costat pot ser interessant reconèixer el tractament fiscal avantatjós per les empreses que facen donacions a les universitats, el fet que es plantegen les càtedres amb noms suposa erosionar la independència necessària que han de tenir els investigadors. El fet de comptar amb una identificació clara de quin és el donant dels fons podria condicionar (com de fet passa sovint) els objectes d'investigació, així com la profunditat de les investigacions (una càtedra Monsanto, per exemple, no investigarà els problemes de la manipulació genètica).

i XV

Així, per tot el que s'ha exposat, demanem que aquestes reflexions siguin debatudes i, en el seu cas, assumides com a posicionament de la Facultat de Ciències Socials i, en conseqüència, que s'elevin a les instàncies escaients (Consell de Govern i d'altres) i que siguin difoses entre la resta de la comunitat universitària.

València, 27 de febrer de 2013